



KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ

**KEİPA**

**KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ  
KEİPA**

ULUSLARARASI SEKRETERYA

*Doc.: GA57/CC56/REC181/21/tr*

**179/2021\* SAYILI TAVSİYE KARARI**

“Parlamentoların İnsan Kaçakçılığının Önlenmesindeki Rollerini – Sosyal Yönleri”

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA), ulusal sınırların ötesine taşan ve ulusların sosyal güvenliği ve özellikle uzun süreli etkilere sahip Kovid-19 salgını bağlamında bir bütün olarak insanlık için zararlı sonuçları olan bir meydan okumayı temsil eden insan kaçakçılığının niteliği ve küresel boyutu konusunda ciddi endişeleri bulunduğunu beyan etmektedir. İnsan kaçakçılığı, hukukun üstünlüğünü zayıflatmakta ve temel insan haklarına tehdit oluşturmaktadır.

2. KEİPA, insan kaçakçılığını önlemeyi ve insanları insan kaçakçılığına açık hale getiren sosyal, ekonomik ve diğer faktörleri ortadan kaldırmayı amaçlayan tüm yasal, siyasi ve diğer önlemlerin benimsenmesinde parlamentoların rolünün önemini vurgulamaktadır. Sosyal güvenlik sistemlerinin uygulanabilirliği ve sosyal koruma kapsamının genişletilmesi, yoksulluğun ortadan kaldırılmasına, insanların yaşam kalitesinin iyileştirilmesine, insan kaçakçılığının boyutunun azaltılmasına ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine (SKH'ler) ulaşılmasına yönelik ulusal stratejilerin önemli bileşenleri arasında yer almaktadır.

---

\*2 22 Haziran 2021 tarihli Asamble müzakereleri (bkz. 7 Nisan 2021 tarihinde müzakere edilen GA57/CC56/REP/21/tr sayılı Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu'nun “Parlamentoların İnsan Kaçakçılığının Önlenmesindeki Rollerini – Sosyal Yönleri” hakkındaki Raporu; Raportör: Sn. Mykola Skoryk, Komisyon Başkan Yardımcısı, Ukrayna).

*İşbu metin 22 Haziran 2021 tarihinde gerçekleştirilen 57. Genel Kurul'da kabul edilmiştir.*

3. KEİPA, insan kaçakçılığı faaliyetlerinin toplumsal ayrışmayı arttırdığının ve sosyal yapıları tahrip ettiğinin farkındadır. Sosyal koruma, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında, sosyal adaletin güçlendirilmesinde ve temel insan haklarının gerçekleştirilmesinde kilit rol oynar. Buna göre, sosyal koruma politikası, verimliliğin ve insani gelişmişlik düzeyinin yükseltilmesi, hane halkı gelirlerinin arttırılması, ekonomilerin yapısal dönüşümünün teşvik edilmesi, insana yakışır işlere erişimin kolaylaştırılması ve özellikle salgın sırasında sosyal eşitliğe dayalı daha güçlü sosyal ilişkiler kurulması fırsatlarından faydalanılması yoluyla kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik eden ulusal kalkınma stratejilerinin önemli bir unsurudur.
4. KEİPA, insan kaçakçılığını önlemek ve insan kaçakçılığı ile mücadele etmek için eğitim faaliyetleri ve medyanın etkin katılımı yoluyla insan kaçakçılığı mağduru olabilecek kişilere ve genel halka yönelik olarak gerçekleştirilecek olan bilinçlendirme kampanyalarının yaygınlaştırılmasının insan kaçakçılığı faaliyetleri ile mücadelenin önemli bir bileşeni olduğunu belirtmektedir. Parlamentolar ve de parlamenterler, kamu bilincini arttırarak ve mağdurların haklarının korunmasına yönelik olarak gerekli yasaları çıkartarak insan kaçakçılığının önlenmesinde önemli rol oynarlar.
5. KEİPA, insan kaçakçılığı faaliyetlerinin ve insan kaçakçılığı ile ilişkili suçların önlenmesinin, KEİ üye devletleri de dahil olmak üzere dünyadaki tüm ülkeler için acil bir sorun teşkil ettiğini önemle vurgulamaktadır. Bu tür suçlarla mücadele, verimli bilgi alışverişinde ve karşılıklı yardımlaşmada uluslararası işbirliğini içeren uluslar ötesi bir yaklaşımı gerektirir. Bu tehlikeli olumsuz sosyal fenomenle mücadelenin başarılı olması, ancak her düzeyde insan kaçakçılığı faaliyetleri bağlamında kaynak ve/veya transit ülke ve/veya varış ülkesi konumunda bulunan ülkeler arasında ortak eylem ve yakın işbirliği ile mümkündür.
6. KEİPA, KEİ üye devletlerinde insan kaçakçılığının önlenmesi alanında yürürlükte bulunan mevzuat, politika, strateji ve planların daha kapsamlı hale getirilmiş olmasını memnuniyetle karşılamaktadır. Bu konudaki temel öncelikler, uluslararası yükümlülüklerin pratikte uygulanması, insan kaçakçılığının önlenmesi ve insan kaçakçılığı ile mücadele alanlarında uluslararası hukuk belgelerinde öngörülen norm ve standartlarının yaygınlaştırılması ve ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeylerde daha etkili işbirliğinin sağlanmasıdır.
7. KEİPA, bu alanda kabul etmiş olduğu önceki raporlarına ve tavsiye kararlarına atıfla, sosyal uyumun güçlendirilmesi ve tüm devlet kademelerinde ve en geniş yelpazedeki faaliyetler kapsamında gerekli önlemlerin zamanında uygulanmasını içerecek şekilde, insan kaçakçılığını önleme faaliyetlerini bir üst seviyeye taşımaya kararlıdır.
8. KEİPA, insan kaçakçılığı da dahil olmak üzere organize suçlarla mücadele alanında KEİ üye devletleri arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik KEİ politika belgeleri çerçevesinde KEİ Örgütü ve KEİ yapıları tarafından gerçekleştirilen faaliyetleri memnuniyetle karşılamaktadır.
9. KEİPA, insan kaçakçılığının yarattığı küresel tehdidin güçlü ve etkili uluslararası işbirliği ile çözülebileceğine inanmaktadır. Bu bağlamda, dayanışma ve işbirliği, insan kaçakçılığını önlemede uluslararası toplumun elindeki en güçlü silahlar olarak ortaya çıkmaktadır.

10. **Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, Asamble, KEİ Üye Devletlerinin parlamento ve hükümetlerine aşağıdaki tavsiyelerde bulunmaktadır:**

- i. mevcut yasaların uygun görüldüğü şekilde *gözden geçirilmesi* ve ulusal mevzuatın insan kaçakçılığına ilişkin uluslararası yasal belgeler ve insan haklarıyla ilgili uluslararası sözleşmelerle tutarlılığının ve uygunluğunun sağlanması;
- ii. Birleşmiş Milletler (BM) Sınırşan Örgütlü Suçlarla Mücadele Sözleşmesi ve bu Sözleşme'ye Ek Protokollerin uygulanması yoluyla kanun uygulayıcı ve adli makamlara hukuki destek sağlanması ve bu makamlar arasında işbirliğinin *kolaylaştırılması*;
- iii. ulusal mevzuatın güçlendirilmesine ve ulusal sosyal koruma sistemlerinin kapasitesinin artırılmasına yönelik *önlemler alınması* ve sürdürülebilir kalkınmayı mümkün kılacak yeni bir stratejinin geliştirilmesi;
- iv. yoksulluk, düşük sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri ve fırsat eşitliğinin olmaması gibi insanları insan kaçakçılığına karşı savunmasız bırakan faktörlerin etkisinin hafifletilmesine yönelik olarak alınan *önlemlerin iyileştirilmesi*;
- v. ülkedeki insan kaçakçılığı mağdurlarının sayısının izlenebilmesi ve hükümetlerin insan kaçakçılığı mağdurlarını korumaya yönelik sosyal politikalar kapsamındaki yükümlülüklerine uyumunu takip edilebilmesi adına kamu denetçileri ve sivil toplum temsilcileriyle gerçekleştirilen *istişarelerin yaygınlaştırılması*;
- vi. insan kaçakçılığı sorununun daha geniş kapsamlı olarak anlaşılabilmesinin sağlanmasına yönelik risk değerlendirmeleri ve bu sorunla mücadelede önleyici yaklaşımın benimsenmesi bağlamında halkla diyalog ve işbirliğinin geliştirilmesinde parlamentoların rolünün *güçlendirilmesi*;
- vii. insan kaçakçılığı konusunda kamu bilincinin artırılmasına ve mağdurların sosyal rehabilitasyonlarının ve yeniden entegrasyonlarının sağlanmasına yönelik net bir eylem planının geliştirilmesinin *teşvik edilmesi*;
- viii. insan kaçakçılığı mağdurlarına özel yardım sağlanması ve insan kaçakçılığı mağdurlarının rehabilitasyonu amacıyla insan kaçakçılığıyla mücadele eden devlet yapılarına ve kamu kuruluşlarına fon tahsis edilmesinin *sağlanması*;
- ix. karşılıklı hukuki yardım sağlanması, suçluların iadesi, insan kaçakçılığı mağdurlarına koruma ve yardım sağlanması ve insan kaçakçılığı mağdurlarının yeniden entegrasyonlarının sağlanması veya ülkelere geri gönderilmeleri ile ilgili olarak uygun görüldüğü şekilde ikili ve/veya çok taraflı anlaşmaların *özenle hazırlanması ve kabul edilmesi*;
- x. yasadışı göç sorununun çözülmesi ve organize suç gruplarının mevzuattaki ve yaptırım yeteneklerindeki boşluklardan yararlanmalarının önlenmesi amacıyla kararlı adımlar *atılması*;
- xi. vatandaşlar ve kamu yetkilileri arasındaki güvenin *güçlendirilmesi* ve daha sürdürülebilir bir toplum oluşturulması sürecine toplumun tüm kesimlerinin katılımının sağlanması;
- xii. sadece ortaklaşa gerçekleştirilen uygulamalar sırasında değil, aynı zamanda uluslararası forumlar kapsamında da olmak üzere, insan kaçakçılığının öngörülmesi ve önlenmesi bağlamında insan kaçakçılığı suçunun tüm yönleriyle ilgili olarak düzenli bir şekilde en iyi uygulamaların değişiminin *sağlanması*;

- xiii.KEİ üye devletlerinde insan kaçakçılığıyla mücadeleye ilişkin orta vadeli raporların (3-5 yıllık) daha yoğun olarak *hazırlanması*;
- xiv.anlaşmalar yapılması ve uluslararası norm ve standartlara uygun olarak alınacak önlemlerin teşvik edilmesi yoluyla insan kaçakçılığı dahil olmak üzere organize suçlarla mücadelede bölgesel işbirliğinin *geliştirilmesi*;
- xv.insan kaçakçılığı ile mücadele alanındaki koordinasyonun iyileştirilmesi ve insan kaçakçılığı ile ilgili suçlara karşı verilen tepkilerin güçlendirilmesi amacıyla uluslararası ve bölgesel düzeylerde parlamentolar arasındaki işbirliğinin *geliştirilmesi*;
- xvi.BM yapıları, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Uluslararası Göç Örgütü (IOM) ve diğer uluslararası örgütler çerçevesinde sağlanacak uluslararası katılımı, insan kaçakçılığının çeşitli biçimlerine karşı küresel ölçekte verilen mücadeleye daha aktif katılımın *desteklenmesi*;
- xvii.KEİ Suçla Mücadelede İşbirliği Çalışma Grubu'nun faaliyetlerine ve bu Çalışma Grubu tarafından detaylı bir şekilde hazırlanan KEİ Suçla Mücadelede İşbirliği Eylem Planı'nın uygulanmasına yönelik olarak gerekli desteğin *sağlanması*; ve
- xviii.KEİ bölgesinde insan kaçakçılığıyla mücadeleye yönelik bir ortak eylem planının *geliştirilmesi* ve insan kaçakçılığı ile ilgili davalarda soruşturma, kovuşturma, mahkumiyet ve ceza süreçleri ile ilgili olarak devletler arası bir veri tabanının oluşturulması.

11. **Asamble**, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni işbu Tavsiye Kararı'nı dikkate almaya davet etmektedir.